

Polvorí de passions

Narrativa

El sol dels Scorta

Laurent Gaudé

Traducció d'Anna Casassas
Premi Goncourt 2004
La Campanai Salamandra,
Barcelona, 2006

Alba Alsina

Naixem predestinats o som els amos del nostre destí? La família on naixem, el lloc on ho fem, ¿condicionen el nostre futur o són aspectes irrellevants si un té la decidida voluntat de canviar l'esdevenidor? ¿Naixem immaculats o, a part del pecat original de l'home, circumstàncies sovint alienes a nosaltres mateixos ens marquen ja fins i tot abans de treure el cap al món? I, si és així, ¿hi ha alguna cosa que puguem fer per redreçar la malvestat del nostre origen? Sobre aquestes i altres qüestions s'interroga Laurent Gaudé a *El sol dels Scorta*, la novel·la que li va valer el Goncourt 2004 i que representa la tercera incursió d'aquest jove dramaturg francès en la narrativa.

Qüestions espinoses que baixen dels llimbs de la filosofia i es carnifiquen en els representants de la família Scorta del títol, cinc generacions d'homes i dones sorgides d'una violació i unides per llaços més forts que l'ADN: l'odi, la violència, la pobresa i el menyspreu. Però també l'orgull de pertànyer a un llinatge, l'esperit de superació i

Laurent Gaudé va guanyar el premi Goncourt del 2004. MICHEL EULER / AP

Una novel·la ambiciosa i ben resolta, en la línia de les grans obres del segle XIX

una indòmita voluntat de no deixar-se vèncer per la vida. Ingredients per ells mateixos capaços de provocar una explosió que pot arribar a cotes atòmiques si se'ls fa descansar sobre una petita comunitat, el poble de Montepuccio, que conté un autèntic polvorí de passions.

Una sensació que notem ja des de l'arrencada de la novel·la –magnífica, agafa el lector per les orelles i el submergeix de cop en la Itàlia

aspra i dura que tan bé han retratat Pasolini i Rossellini– i no ens abandona fins al final, perquè Gaudé ha construït uns personatges gegantins, impregnats de passions humanes, però capaços de controlar-ne les pulsions animals amb cops de geni, ramells de seny i una imbatible voluntat de supervivència (és difícil destacar-ne un més que un altre al nucli protagonista, però en Luciano Mascalzone, el seu fill

Rocco Scorta Mascalzone, la Carmela Scorta i en Raffaele llueixen per mèrits propis). I els ha complementat amb un elenc de secundaris d'alta volada, els dos capellans, Don Giorgio i Don Salvatore, però també tot el col·lectiu d'habitants del poble, sense nom ni característiques conegudes, però que desprèn la ferocitat i la terrenalitat d'un poble acostumat a treure pa de les pedres.

Secrets, misteris i traïcions engalanen la trama, però només són el pal de paller on s'aguanta l'autèntic objecte d'estudi d'aquesta novel·la: l'ésser humà, tan aviat feliç com castigat, insuflat d'ale mític i alhora sacsejat per emocions mundanes, tocat per la llum i esquixat per l'ombra. La trama està servida amb un ritme impecable i enriquida pel joc de veus entre el narrador que ens guia per la major part del llibre i les incursions en primera persona de Carmela, que desentranya algun d'aquests secrets, i el llenguatge, poètic i sobri, dona la mesura justa d'aquest món agrest i de duresa extrema.

Una novel·la ambiciosa i ben resolta, en la línia de les grans obres del XIX però amb recursos estilístics actuals. Si Balzac hagués centrat la *Comèdia humana* en el sud d'Itàlia, *El sol dels Scorta* hauria pogut sortir de la seva ploma. Però això també ho podríem dir d'autors com ara Conrad, Dante i Dostoievski. Comparteixen amb Gaudé el mateix interès: l'home. En cos i ànima.